

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

Кафедра економічної кібернетики

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Полтава, 18–20 листопада 2015 року)

**Полтава
ПУЕТ
2016**

УДК 338.2
ББК 65я431
Е45

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Організаційний комітет

О. О. Нестуля, голова організаційного комітету, д. і. н., професор кафедри управління персоналом і економіки праці, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
М. Є. Рогоза, заступник голови організаційного комітету, академік Академії економічних наук України, д. е. н., професор, перший проректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
С. В. Гаркуша, заступник голови організаційного комітету, д. т. н., доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах, проректор з наукової роботи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Члени організаційного комітету

В. В. Вітлінський, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіко-математичного моделювання Державного вищого навчального закладу «Київський Національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;
В. М. Вовк, д. е. н., заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка;
Ю. Г. Лисенко, д. е. н., професор, директор Інституту інноваційного розвитку управління (м. Полтава), член-кореспондент НАН України;
В. І. Ляшенко, д. е. н., професор, завідувач відділом Інституту економіки промисловості НАН України, професор кафедри економічної кібернетики Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Н. К. Максимко, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Запорізького національного університету;
Т. В. Меркулова, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;
Т. І. Оленик, д. т. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного авіаційного університету;
В. А. Павлова, д. е. н., професор, завідувач кафедри товарознавства і торговельного підприємництва, проректор з науково-педагогічної роботи та організації навчально-виховного процесу Дніпропетровського університету економіки та права імені Альфреда Нобеля;
В. М. Порохня, д. е. н., професор, директор інституту післядипломної освіти Класичного приватного університету (м. Запоріжжя);
С. К. Раматанова, д. т. н., д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Северодонецьк), професор кафедри економічної кібернетики Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», заслужений діяч науки і техніки України;
А. А. Роскляка, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Київського Національного торговельно-економічного університету;
М. В. Румянцев, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет» (м. Красноармійськ);
В. А. Каченко, академік Академії економічних наук України, д. е. н., професор Дніпропетровського університету економіки та права імені Альфреда Нобеля;
О. І. Черняк, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки.

Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління :
Е45 матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 18–20 листоп. 2015 року). – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 206 с.

ISBN 978-966-184-223-5

У матеріалах конференції розглядаються проблеми й особливості моделювання та управління сучасними економічними процесами й системами, теоретичні основи економічної кібернетики, формування механізмів і систем стратегічного розвитку підприємств, сучасна проблематика підготовки фахівців з економічної кібернетики та комп'ютерних інформаційних технологій. Розраховано на науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів.

УДК 338.2
ББК 65я431

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

ISBN 978-966-184-223-5

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2016

ВІТАННЯ УЧАСНИКІВ І ГОСТЕЙ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

Шановні учасники і гості V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління»

Ми продовжуємо традицію щорічних зустрічей на теренах інформаційного простору з питань управління економічними системами, моделювання економічних систем, теоретичних основ економічної кібернетики, формування механізмів та систем стратегічного розвитку підприємств, сучасної проблематики підготовки фахівців з економічної кібернетики та комп'ютерних інформаційних технологій.

Попереду в учасників конференції можливість обмінятися думками з питань, що визначають сьогодні стратегію і тактику розвитку економіки нашої країни.

Обговорення матеріалів конференції стануть запорукою загальних майбутніх успіхів.

Доповіді конференції спрямовані на посилення інтеграції та залучення широких кіл науковців і до вирішення широкого кола питань, пов'язаних з системним підходом до розв'язку задач, що постають перед сучасною економікою у непростий період світової економічної кризи

Ваша енергія, спрямована на реалізацію нових ініціатив щодо втілення в життя програм оздоровлення економіки, поза всяким сумнівом, послужить зміцненню наукових і ділових зв'язків, як у рамках двосторонніх відносин, так і в контексті інтеграційних процесів в Україні та Європі.

Ми впевнені, що результати цього річної конференції знайдуть своє втілення в нових проектах і програмах, і, в кінцевому рахунку, слугуватимуть надійною сходиною на шляху до процвітання нашої держави

***Кафедра економічної кібернетики ВНЗ Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»***

законодавства упродовж фінансового року, а то і заднім числом. Тому в Податковому Кодексі слід передбачити, що усі законодавчі і інші нормативні акти, що стосуються податків, набувають чинності з першого січня року, наступного за роком їх прийняття і діють упродовж 5 років. Одним з найважливіших напрямів вдосконалення як податкового законодавства, так і практики його застосування є встановлення цивілізованих стосунків платника податків і держави в особі податкових органів.

А. Ю. Ляшенко, аспірантка

Институт экономики промышленности НАН Украины

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ ТОЧЕК РОСТА РЕГИОНА

Для ефективного розвитку регіонів і з метою активізації їх економічної діяльності актуальним питанням для вивчення і практичного застосування є теорія кумулятивного росту. Теорія полюсів росту, як частина теорії кумулятивного росту, сформувалася в Західній Європі в кінці 50-х рр. 20 ст. Основоположником теорії полюсів росту був всесвітньо відомий французький економіст Франсуа Перру (Perroux, 1903–1987). Під «полюсами росту» Перру розумів компактно розміщені і динамічно розвиваючіться галузі промисловості і окремі підприємства, в яких зосереджені т. н. «імпульс розвитку», який розповсюджує своє вплив на прилегливі галузі і території. Це відбувається в результаті концентрації нововведень, які групуються навколо лідируючої галузі. Якщо ця галузь є пропульсивною, т. є. вона здатна надавати позитивний мультиплікаційний ефект, то вона утворює полюс росту. Перру визначає полюс росту як структуру, яка має здатність стимулювати ріст в інших структурах [1, с. 45].

Ф. Перру зробив класифікацію галузей за тенденціями їх розвитку, розділив їх на три групи: галузі, розвиваючі-

ся медленно, деградирующие, с тенденцией постоянного снижения их доли в структуре экономики страны (региона); отрасли с высокими темпами развития, которые не оказывают существенного влияния на развитие остальных отраслей экономики и отрасли, которые не только быстро развиваются, но и порождают ценную реакцию возникновения и роста промышленных центров, вызывая общее индустриальное развитие страны (региона). Там, где получают развитие эти отрасли возникает «полюс роста». Профилирующие отрасли находятся в тесной взаимосвязи между собой, образуя, согласно терминологии Ф. Перру «комплекс отраслей». При этом «поляризационный эффект» достигается за счет интенсивности межфирменных и межотраслевых транзакций. «Точки роста», под которыми можно понимать фирму и отрасль, а также комплекс отраслей, обладающих сильным «эффектом увлечения», образуют «зоны развития» в регионе или стране. В этой связи Ф. Перру считает, что важнейшая задача экономической политики государства заключается в создании таких «полюсов роста» («точек роста») и сознательном управлении средой распространения их эффекта.

Теория полюсов роста в географическом пространстве получила дальнейшее развитие в работах Э. Хансена (Hansen, 1967) и Германсена (Hermansen, 1972), следовавших за различными франкоязычными экономистами такими как Ж. Паелинк (Paelinck 1965, 1968), Ф. Айдало (Aydalot, 1965) и Ж. Будвиль (Boudeville, 1966), которые под точкой роста понимали «некоторое сочетание развивающихся отраслей, расположенных в среде города и порождающих дальнейшее распространение экономической активности за пределы зоны своего влияния» [6, с. 1197].

Дальнейшее развитие и применение на практике теории полюсов роста породило различные противоречия относительно соответствия экономического и географического пространства при планировании полюсов роста, а также возник вопрос о необходимости поддержания различия между естественным и планируемым характером полюсов роста. Ситуация была усложнена

использованием других терминов, таких как: точка роста, центр роста, территория роста, полюс развития, центр развития.

Использование категории полюсов экономического роста как категории, создающей определенную схему интеграции, позволило в развитых странах институционализировать функции государства в обеспечении структурных сдвигов. На их основе стало возможным формирование целей развития региона и обеспечение условий их достижения.

Учитывая приоритет инновационного пути развития экономики Украины, а также, зачастую, неэффективность сложившегося перечня функционирующих отраслей в каждом конкретном регионе, необходимой и актуальной задачей становится поиск точек роста за пределами существующих отраслей, или выявление альтернативных источников роста экономики в пределах существующего потенциала региона, а также новых источников роста внутри отрасли. В сложившейся ситуации фактор инновационного развития приобретает ключевую роль, являясь «импульсом развития», при наличии других благоприятных факторов, таких как, общественное устройство, законодательная база, размещение производительных сил в регионе. Технопарки, технополисы, бизнес-инкубаторы, предпринимательские зоны могут являться формой организации инновационной деятельности в регионе, сосредоточивая в себе инновации и являясь стимулом развития региона.

В настоящее время при разработке стратегий регионального развития термин «точка роста» применяется все чаще, однако, учитывая отсутствие унифицированного понимания этого термина, при попытке адаптации на практике понятие «точка роста» трактуется слишком широко, или слишком узко. Связано это с тем, что категория полюс роста Ф. Перру изначально являлась абстрактной и чисто теоретической, и рассматривается применительно к «комплексу отраслей».

Поиск точек роста затруднен не только из-за отсутствия унифицированной трактовки самого понятия, но и четкого механизма поиска, идентификации и последующей классификации

ключевых точек в структурном, пространственно-временном отношении, а также, что наиболее важно, механизма их активации.

Учитывая многообразие условий и факторов существования и развития отраслевых и региональных экономик, целесообразным является как выявление точек роста в пределах уже сложившихся отраслей, так и поиск альтернативных для региона точек роста на основе оценки потенциала региона, а также создание новых организационных форм инновационной деятельности. При разработке стратегий экономического роста необходимо учитывать не только последующий экономический, но и социальный эффект от активации «точек роста» в регионе.

Список использованных источников

1. Perroux, F. A Note on the concept of Growth Poles in Regional Economics: Theory and Practice. eds. D. McKee, R. D. Dean, and W. H. Leahy, 93–103. – New York : Free Press, 1970–375 с.
2. Регион в условиях роста открытости национальной экономики : монография / Н. Г. Чумаченко, Л. Г. Червова, Л. М. Кузьменко и др. ; ИАН Украины. Институт экономики промышленности. – Донецк, 2010. – 394 с.
3. Климова О. С. Теоретические аспекты исследования точек роста региональной экономики / О. С. Климова // Теория и практика общественного развития. – 2013. – № 2. – С. 15–25.
4. Игнатьева Е. Д. Методология и инструментарий структурно-функционального анализа регионального развития / Е. Д. Игнатьева, О. С. Мариев // Экономика региона. – 2013. – № 1. – С. 226–237.
5. John B. Parr Growth-pole Strategies in Regional Economic Planning: A Retrospective / John B. Parr // Urban Studies, Vol. 36. – 1999. – № 7. – p. 1195–1215.

ЗМІСТ

ВІТАННЯ УЧАСНИКІВ І ГОСТЕЙ ІНТЕРНЕТ- КОНФЕРЕНЦІЇ.....3

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ.....4

Рогоза М. Є., Івченко Є. І., Божко В. І. Аналіз методик визначення пріоритетів виконання заявок в service desk..... 4

Вергал К. Ю. Ефективність функціонування торговельних інтегрованих структур..... 7

Голота О. М., Кузьменко О. К. Підходи до управління адаптацією економіко-соціальних систем..... 10

Макаренко О. І., Піцик Є. В. Аналіз підходів щодо визначення еколого-економічних ризиків в сільському господарстві 13

Тарасова Е. А. Теоретические подходы к управлению развитием региональной экономической системы..... 17

Фокіна І. В. Щодо проблеми створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС в рамках засторог та обмежень з боку третіх країн 18

Долгова Н. Г., Солодовник Г. В. Дослідження чинників невизначеності на підприємствах будівельної галузі 21

Солодовник А. В., Перун М. В. Постановка задачі управління ресурсами на мебельному підприємстві 25

Тепляк Н. М., Литвиненко Є. М. Проектно-орієнтований підхід до управління ВНЗ 28

Гаркуша О. В. Про реформування національної системи кредитної кооперації 31

Петрова І. П. Використання потенціалу державно-приватного партнерства для модернізації економіки 35

Петриченко С. С. Управління процесом інноваційного розвитку підприємства при стратегічному плануванні 39

<i>Іванов С. В., Ляшенко В. І.</i> Деякі питання реформування податкової політики	41
<i>Ляшенко А. Ю.</i> Теоретические аспекты формирования точек роста региона.....	46

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ 50

<i>Буряк Д. В., Рамазанов С. К.</i> Динамічна соціально-еколого-економічна стохастична модель безпеки техногенного підприємства	50
<i>Смець О. О., Барболіна Т. М.</i> Про математичну модель задачі директора зі стохастичними параметрами.....	53
<i>Макшишко Н., Шаповалова В.</i> Особливості моделювання оцінки ефективності впровадження систем електронного документообігу підприємства	57
<i>Касьянова Н. В.</i> Модель оцінки інноваційної активності підприємства	60
<i>Онищенко А. М.</i> Аналіз мезоекономічних показників еколого-економічної системи у випадку технологічних галузевих змін	63
<i>Сізова Н. Д., Смірнова Т. В.</i> Розвиток податкової системи України в глобалізованому світі	66
<i>Новожилова М. В., Чуб О. И.</i> Моделирование и оптимизация децентрализованной сети поставок	69
<i>Книщенко Т. М.</i> Застосування онтологічного підходу при мультиагентному моделюванні.....	71
<i>Журавка А. В.</i> Математичне моделювання взаємодій на загальних ринках праці і капіталу.....	74
<i>Турлакова С. С.</i> Технология построения моделей механизма рефлексивного управления стадным поведением на предприятиях	77
<i>Чеверда С. С.</i> Моделювання фінансової діяльності торговельного підприємства.....	81

<i>Бондаренко Д. О.</i> Економіко-математична модель вибору оптимальної стратегії розміщення коштів на рекламу	83
<i>Заховалко Т. В.</i> Моделювання еколого-економічного потенціалу великих сільськогосподарських утворень	86
<i>Кузьменко О. К., Бикова А. С.</i> Використання когнітивного моделювання при дослідженні економічного потенціалу підприємств	89
<i>Кузьменко О. К., Томчук І. А.</i> Моделювання динаміки розвитку соціально-економічних систем	93
<i>Левицький С. І., Загоруйко С. Б.</i> Моделювання проектного управління промисловими підприємствами	97
<i>Николаева Е. Г., Атанасов Р. А.</i> Логистический подход в моделировании деятельности предприятия по производству труб	103
<i>Николаева Е. Г., Бадлак М. В.</i> Использование комплекснозначной производственной функций для моделирования отраслевых показателей	106
<i>Старкова О. В.</i> Розробка системи підтримки прийняття рішень для організації перевезення декількох видів продукції	110
<i>Субота І. Г., Петрова О. О.</i> Моделі компетенцій керівника	113
<i>Іванченко Г. Ф., Далайін Бадер Омар Ахмад.</i> Еволюційне моделювання динаміки популяції підприємств молочної промисловості	116
<i>Шаповалова О. О.</i> Застосування інтегрованої моделі авторегресії при прогнозуванні валютного курсу	119
<i>Солодовник Г. В., Лемзякова В. Л.</i> Моделювання ризиків в інвестиційній діяльності	124
<i>Михеев І. А., Чудаколов А. Ю.</i> Моделювання туристичних маршрутів	127
<i>Венгерина Е. С.</i> Производственная модель выбора функционального назначения объекта недвижимости	130

<i>Зуб І. М.</i> Застосування економіко-математичного моделювання в управлінні підприємством	133
<i>Смірнова Т. В.</i> Оптимізація моделі податкового навантаження	136

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ..... 140

<i>Емец Е. М., Емец А. О.</i> Применение метода ветвей и границ для задач евклидовой комбинаторной оптимизации на сочетаниях.....	140
<i>Емец О. А., Емец А. О.</i> Некоторые свойства и деревья для евклидовых сочетаний	144
<i>Леопова М. В.</i> Числові експерименти за алгоритмом Кармаркара при оптимізації на переставному многограннику, заданому звідною та незвідною системами	153

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ТА СИСТЕМ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ 156

<i>Порохня В. М.</i> Энерго-потенциальная сущность стратегии бизнес решений.....	156
<i>Хаджинова Е. В.</i> Механизм стабилизации деловых отношений в предпринимательской сети.....	159
<i>Семикоз Д. С.</i> Стратегічне управління як механізм забезпечення сталого розвитку підприємств в умовах світової економічної динаміки	163
<i>Марченко І. В.</i> Формування маркетингової стратегії підприємства в умовах орієнтації на зовнішні ринки Європи та Азії.....	165
<i>Нестефоренко В. В.</i> Стратегічний розвиток торгівельних підприємств за рахунок реалізації стратегії підвищення продуктивності праці	168

Наукове видання

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Полтава, 18–20 листопада 2015 року)

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерна верстка *Г. А. Бжікян*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 12,0.
Тираж 19 пр. Зам. № 044/612.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014;
☎ (0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827
від 08.07.2010 р.

ISBN 978-966-184-223-5

